ATXONDOKO UDAL FUNTSEKO ISAD ARAUA

Identifikazio-arloa

Erreferentziazko kodea	ES 48020 AHFB/BFHA U48023
Titulua	Atxondoko Udal Artxiboa
Data(k)	1544 – 1967
Deskribapen maila	Funtsa
Deskribapen-unitatearen bolumena eta euskarria	– Metro linealak: 33,33 m/l – Kaxak: 275 – Liburu solteak: 10 – Karpetak: 3 – Espediente-kopurua: 4976 Papera.

Testuinguru arloa

Ekoizlearen izena	Atxondoko Udala
Instituzio historia	Atxondoko bailara Durangaldea eskualde bizkaitarrean kokatzen da, Durangoko barruti judizialaren barruan. Atxondo Apatamonasterio, Arrazola eta Axpe-Marzanako elizate zaharrek osatzen dute. 1962ko azaroaren lauan batu ziren herria osatzeko. Udal-mugarte horiek guztiak XX. mendera arte batu ez baziren ere, aurretik ere aurrekariak egon ziren, 1870 inguruan, parrokia konpontzeko proiektu baten bidez. Proiektu horren bidez, hiru elizateetako populazio sakabanatua parrokia bakar batean biltzea agintzen zen, hots, Arrazolako San Migelen parrokian; Axpe eta Apatamonasteriokoak, berriz, lagungarriak ziren, eta Marzanakoa santutegi gisa erabili zen. Udalerriaren zatirik handiena giza habitat sakabanatu batek osatzen du, non pisu ekonomiko handiena lehen sektoreak duen. Hala ere, Apatamonasterio inguruan biztanleria multzokatuago dago, eta bailarako industrialdea bertan kontzentratzen da.

Artxibo historia	Atxondo bailarako dokumentazioa, zati historikoan Arrazola, Axpe-Marzana eta Apatamonasterio elizate zaharren funts dokumentalez osatua, udal-artxiboan gordeta egon da, harik eta 1992an Bizkaiko Foru Agiritegi Historikora eraman zuten arte. Bizkaiko Foru Aldundiko Ondare Historikoaren Zerbitzuak dokumentazioaren lekualdaketa baino lehen egindako txostenaren arabera, artxiboa hiru gordailutan kokatzen zen. Horietako bat udaletxeko bigarren solairuan zegoen eta data berrieneko dokumentazioa zuen, eta beste bat eraikinaren beheko solairuan zegoen, duela gutxiko dokumentazioarekin eta XX. mendearen hasieratiko hiru udalerrietako akta-liburuekin. Bi gune horietan, dokumentazioa apalategietan eta lurrean zegoen. Hirugarren biltegia Axpe-Marzanako eraikin batean zegoen, eskola gisa erabilia bera. Barruan, dokumentazio historikoa hiru gunetan banatuta zegoen. Horietako batean Axperen eta Arrazolaren dokumentazioa zegoen, bata bestearen gainean pilatutako kutxetan jarria. Gela berean 1900. urteaz geroztik Axpek sortutako dokumentazioa zegoen, paper-sorta ordenatuetan. Horien kanpoaldean dokumentazioaren zerrendak zeuden. Egurrezko armairu zaharretan gordeta zegoen. Egurrezko kutxa zahar bat ere agertu zen, agian artxibo zahar bat, non Apatamonasterioren dokumentazio berriagoa zegoen. Teilatupean zegoen beste gela batean, Arrazolako udal-artxiboa zegoen. 1900 baino lehenagoko dokumentazioa Udal Artxiboen Probintzia Antolamenduko Lehen Planari esker deskribatu zen. Serapio Mugicaren taulari jarraikiz, hiru udalerrietako dokumentu guztiak ordenatu eta kutxetan instalatu ziren. Egindako sailkapena Axpe eta Arrazolaren dokumentazioari bakarrik heldu zitzaion, Apatamonasterioko dokumentazioa udaletxera eraman baitzen eta gainerako artxiboarekin nahastu. Axpe eta Arrazolaren 1900. urtearen ondorengo dokumentazioa ere prozedura berari jarraikiz ordenatu zen, baina ez zen deskribatu.

Sarrera modua	Bizkaiko Foru Aldundiak eta Atxondoko Udalak 1992ko abenduaren hamarrean sinatutako lankidetza-hitzarmena betetzeko, BFAHn 1992ko uztailaren 1ean sartu zen dokumentazioa. Arrazola eta Axpe Marzanako dokumentazio osoa eta 1940 baino lehenagoko Apatamonasterioko dokumentazioa jasotzen dira.

Eduki eta egitura arloa

Irismena eta edukia	Atxondoko elizateak eta Udalak 1544 eta 1967 bitartean sortutako dokumentazio historikoa.
Balorazioa, hautaketa eta ezabaketa	Kontserbazio iraunkorreko dokumentazioa.
Sarrera berriak	Beste hitzarmen bat sinatuz gero, sarrera berriak egon daitezke.
Erakundea	Dokumentazioa Udal Artxibozainen Lantaldearen sailkapen-koadroaren bidez antolatu da, serie batzuekin handituta. Koadroa BFAHn dauden udalerri guztietarako erabiltzen da, eta, beraz, baliteke udalerri horretan sortutako dokumentazioaren artean serie batzuk ez islatzea. Gobernuaren, Idazkaritzaren eta Udal Administrazioaren eta Ogasunaren jarduerak hartzen ditu, Apatamonasterio, Axpe-Marzana eta Arrazola udalerrietan. (Ikus udalerri bakoitzaren ISAD fitxa) Dokumentazio guztia ordenatuta dago Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoa hartzen duen eraikinean dauden kutxetan.

Sartzeko eta erabiltzeko baldintzen arloa

Sartzeko baldintzak	Sarrera askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Erreprodukzio baldintzak	Erreprodukzio askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Dokumentuen hizkuntza/idazkera	Gaztelania.
Ezaugarri fisikoak eta baldintza teknikoak	Kontserbazio-egoera, oro har, ona da.

Deskribapen tresnak	Dokumentazio guztia katalogatuta dago, eta Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak erabiltzen dituen deskribapen-tresnen bidez eskura daiteke: – Sailkapen-koadroa. – ARWE datu-basea, artxiboari buruzko katalogazioa kudeatzeko. Hainbat sarbide-puntu eta onomastika, toponimia eta gaikako indize ditu. – ARIT datu-basea, kanpo-kontsultarako, aurrekoaren informazio eta sarbide berarekin.

Lotutako dokumentazio arloa

Jatorrizko dokumenturik ote dagoen eta horien kokalekua	Dokumentazio guztia originala da.
Kopiarik ote dagoen eta horien kokalekua	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoa gordetzen duen dokumentazioaren zati bat digitalizatzen eta Interneten erabiltzaileen eskura jartzen ari da. Sarbidea ARITen datu-basearen bidez ere egiten da: Akta-liburuak, 1830 baino lehenagoko dokumentazioa, 1900 baino lehenagoko dokumentazioa (planoak barne), eta 1910 baino lehenagoko biztanleen erroldak digitalizatu dira.
Lotutako deskribapen unitatea	Atxondoko Udalarekin zerikusia duten dokumentu-iturriak daude BFAHren atal guztietan, batez ere administrazio-sailean eta sail judizialean. Udalak 1962tik gaur egun arte sortutako dokumentazioa udaletxean gordetzen da.
Argitalpenei buruzko oharra	Bergón Guaresti, Marisa (1997). Valle de Atxondo: Estudio Histórico-Artístico. Monografías de los Pueblos de Bizkaia. Bizkaiko Foru Aldundia. Bilbao.

Oharren arloa

Oharrak	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak artxibo historikoaren funtzioa betetzen du funtsak gordailutu dituzten udalerrientzat.

Kontrol arloa

Artxibozainaren oharra	Actuaciones Culturales Estrategicas 4 SL enpresak Bizkaiko Agiritegi Historikoko udal-atalerako egindako deskribapena, bertako teknikariak gainbegiratuta.

Arauak edo erregelak	General International Standard Archival Description, Second Edition, ISAD (G) (Agirien Deskribapenerako Nazioarteko Arau Orokorra). Deskribapen Agirien Batzordeak hartutakoa Agirien Nazioarteko Kontseiluan, Stockholmen (Suedia), 1999ko irailaren 19-22an. Madril. 2000.
Deskribapenaren data	2020/01/20